

Dokument na schôdzu

B8-0110/2019 }
B8-0118/2019 }
B8-0119/2019 }
B8-0120/2019 }
B8-0124/2019 }
B8-0125/2019 } RC1

13.2.2019

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 135 ods. 5 a článkom 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza tieto návrhy uznesenia:

B8-0110/2019 (ECR)
B8-0118/2019 (Verts/ALE)
B8-0119/2019 (S&D)
B8-0120/2019 (ALDE)
B8-0124/2019 (EFDD)
B8-0125/2019 (PPE)

o Zimbabwe
(2019/2563(RSP))

Cristian Dan Preda, Elmar Brok, David McAllister, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Marijana Petir, Eduard Kukan, Patricija Šulin, Jarosław Wałęsa, Tunne Kelam, Roberta Metsola, Csaba Sógor, Bogusław Sonik, Milan Zver, Adam Szejnfeld, Michaela Šojdrová, Pavel Svoboda, Lorenzo Cesa, Giovanni La Via, Antonio López-Istúriz White, Tomáš Zdechovský, Krzysztof Hetman, Anders Sellström, Seán Kelly, Francis Zammit Dimech, Deirdre Clune, Ivo Belet, Dubravka Šuica, Sandra Kalniete, Ivana Maletić, Anna Záborská, Romana Tomc, Andrey Kovatchev, Laima Liucija Andrikienė, László Tőkés, Anna Maria Corazza Bildt, Jiří Pospíšil, Stanislav Polčák, Inese Vaidere
v mene skupiny PPE

RC\1177049SK.docx

PE635.335v01-00 }
PE635.343v01-00 }
PE635.344v01-00 }
PE635.345v01-00 }
PE635.349v01-00 }
PE635.350v01-00 } RC1

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Aleksander Gabelic

v mene skupiny S&D

Charles Tannock, Notis Marias, Karol Karski, Geoffrey Van Orden, Jana Žitňanská, Valdemar Tomaševski, Raffaele Fitto, Ryszard Czarnecki, Jadwiga Wiśniewska, Ruža Tomašić, Monica Macovei, Branislav Škripek, Jan Zahradil

v mene skupiny ECR

Catherine Bearder, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä, Cecilia Wikström

v mene skupiny ALDE

Judith Sargentini, Maria Heubuch, Bodil Valero, Barbara Lochbihler, Margrete Auken

v mene skupiny Verts/ALE

Ignazio Corrao, Rolandas Paksas, Piernicola Pedicini, Fabio Massimo Castaldo

v mene skupiny EFDD

Uznesenie Európskeho parlamentu o Zimbabwe (2019/2563(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Zimbabwe,
- so zreteľom na záverečnú správu volebnej pozorovateľskej misie EÚ o harmonizovaných voľbách v Zimbabwe v roku 2018 a na list s hlavnými zisteniami záverečnej správy, ktorý hlavný pozorovateľ volebnej pozorovateľskej misie EÚ poslal 10. októbra prezidentovi Mnangagwaovi,
- so zreteľom na vyhlásenie hovorkyne PK/VP zo 17. januára 2019 o situácii v Zimbabwe,
- so zreteľom na vyhlásenia hovorcovi vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 19. septembra a z 18. januára 2019 o Zimbabwe,
- so zreteľom na spoločné komuniké vydané po stretnutí ministrov zahraničných vecí EÚ a Africkej únie, ktoré sa konalo 21. a 22. januára 2019,
- so zreteľom na monitorovaciu správu Zimbabwianskej komisie pre ľudské práva po protestnej akcii „Stay Away“ a následných nepokojoch v čase od 14. do 16. januára 2019,
- so zreteľom na správu Zimbabwianskej vyšetrovacej komisie o povolebnom násilí 1. augusta,
- so zreteľom na vyhlásenie hovorkyne PK/VP z 2. augusta 2018 o voľbách v Zimbabwe,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie medzinárodných volebných pozorovateľských misií v rámci zimbabwianskych harmonizovaných volieb z 2. augusta 2018, v ktorom sa odsudzuje neprimerané použitie sily políciou a armádou na potlačenie protestov v Zimbabwe,
- so zreteľom na spoločné miestne vyhlásenie delegácie EÚ, vedúcich misií členských štátov EÚ nachádzajúcich sa v Harare a vedúcich misií Austrálie, Kanady a Spojených štátov amerických z 9. augusta 2018 o útokoch proti opozícii v Zimbabwe,
- so zreteľom na závery Rady EÚ z 22. januára 2018 o prebiehajúcej politickej transformácii v Zimbabwe,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/288 zo 17. februára 2017, ktorým sa mení rozhodnutie 2011/101/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči Zimbabwe¹,
- so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov z júna 1981, ktorú

¹ Ú. v. EÚ L 42, 18.2.2017, s. 11.

Zimbabwe ratifikovalo,

- so zreteľom na ústavu Zimbabwe,
 - so zreteľom na Dohodu z Cotonou,
 - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže zimbabwejský ľud trpel dlhé roky pod vládou autoritárskeho režimu prezidenta Mugabeho, ktorý si udržoval moc prostredníctvom korupcie, násilia, volieb vyznačujúcich sa nezrovnalosťami a pomocou brutálneho bezpečnostného aparátu;
- B. keďže po odstúpení Roberta Mugabeho v novembri 2017 sa v Zimbabwe 30. júla 2018 konali prvé prezidentské a parlamentné voľby; keďže voľby ponúkli krajine príležitosť skončiť s históriou sporných volieb poznačených zneužívaním politických a ľudských práv a štátom podporovaným násilím;
- C. keďže 3. augusta 2018 Zimbabwejská volebná komisia (ZEC) vyhlásila Emmersona Mnangagwa za víťaza prezidentských volieb s 50,8 % hlasov, pričom opozičný kandidát Nelson Chamisa získal 44,3 % hlasov; keďže výsledky okamžite spochybnila opozícia, ktorá tvrdila, že voľby boli zmanipulované; keďže ústavný súd tieto obvinenia z dôvodu nedostatku dôkazov zamietol a prezident Mnangagwa bol 26. augusta oficiálne opätovne uvedený do úradu s novým mandátom;
- D. keďže v záverečnej správe volebnej pozorovateľskej misie EÚ sa uvádza, že údaje, ktoré predložila ZEC, obsahovali mnoho anomálií a nepresností a vyvolali toľko otázok, že to viedlo k pochybnostiam, pokiaľ ide o presnosť a spoľahlivosť predložených údajov;
- E. keďže deň po voľbách oneskorenie oznámenia výsledkov viedlo k prepuknutiu povolebného násilia, pri ktorom zahynulo šesť ľudí a mnoho osôb bolo zranených počas protestov, na ktoré vyzvala opozícia; keďže medzinárodní pozorovatelia vrátane EÚ odsúdili násilie a nadmerné použitie sily armádou a vnútornými bezpečnostnými silami;
- F. keďže Zimbabwejská komisia pre ľudské práva 10. augusta 2018 uverejnila vyhlásenie „o harmonizovaných voľbách 2018 a povolebnom prostredí“, v ktorom potvrdila, že vojenské sily napadli protestujúcich, pričom vyjadrila hlboké znepokojenie nad brutalitou a násilným správaním sa polície a uviedla, že boli porušené základné práva demonštrantov; keďže komisia vyzvala vládu, aby začala národný dialóg;
- G. keďže prezident Emmerson Mnangagwa pri slávnostnej prísahe 26. augusta 2018 v Harare sľuboval svetlejšiu, spoločnú budúcnosť pre všetkých obyvateľov Zimbabwe, nadstraníckosť, vládu pevne odhodlanú brániť ústavnosť, upevňovanie právneho štátu, zásady del'by moci, nezávislosť súdnictva a politiky, ktoré by prilákali domáci aj celosvetový kapitál;
- H. keďže v septembri 2018 prezident Mnangagwa zriadil vyšetrovaciu komisiu, ktorá v decembri 2018 dospela k záveru, že demonštrácie, ktoré spôsobili rozsiahle škody na

majetku a ujmy na zdraví, boli podnietené a organizované bezpečnostnými silami, ako aj členmi aliancie MDC (Movement for Democratic Change – Hnutie za demokratickú zmenu) a že nasadenie vojenských síl bolo odôvodnené a v súlade s ústavou; keďže opozícia správu odmietla; keďže komisia požadovala vyšetrovanie bezpečnostných síl a trestné stíhanie osôb, ktoré spáchali trestné činy, a odporučila odškodniť obeť;

- I. keďže od volieb sa dramaticky zvyšuje politické napätie a pretrvávajú správy o násilí, čo vážne ohrozuje demokratický vývoj, ktorý sa začal v krajine;
- J. keďže kolaps hospodárstva, nedostatočný prístup k sociálnym službám a zvýšenie cien väčšiny základných komodít vyvolávajú hnev ľudí; keďže po 150 % náraste cien pohonných látok došlo od 14. do 18. januára 2019 v Zimbabwe k prudkému nárastu protestov a demonštrácií počas národného štrajku na podnet zimbabwianskeho Kongresu odborových zväzov (ZCTU); keďže protesty boli tiež reakciou na rastúcu chudobu, zlý stav hospodárstva a klesajúcu životnú úroveň;
- K. keďže 14. januára 2019 vláda, konfrontovaná s týmto protestným hnutím, odsúdila „úmyselný plán na oslabenie ústavného poriadku“ a vyhlásila, že „bude primerane reagovať voči sprisahacom, ktorí sabotujú mier“;
- L. keďže poriadková polícia reagovala nadmerným násilím a porušením ľudských práv, ako aj použitím ostrej munície, svojvoľným zatýkaním, únosmi, raziami do zdravotníckych zariadení, ktoré ošetrovali obeť represálií, zrýchlenými konaniami a hromadnými súdnymi procesmi zatknutých, mučením zatknutých osôb, znásilneniami a ničením súkromného a verejného majetku;
- M. keďže komisia pre ľudské práva, ktorú vymenovala vláda, zverejnila správu, ktorá odhaľuje, že vojaci a polícia používali systematické mučenie;
- N. keďže zabitých bolo viac ako 17 ľudí a stovky ich boli zranené; keďže približne tisíc ľudí bolo zatknutých, vrátane detí vo veku od 9 do 16 rokov, a asi dvom tretinám zatknutých bolo zamietnuté prepustenie na kauciu; keďže mnohí sú stále nezákonne zadržávaní a údajne sú vo väzbe bití a napádaní;
- O. keďže z dôkazov vyplýva, že armáda je vo veľkej miere zodpovedná za vraždy, znásilnenia a ozbrojené lúpeže; keďže stovky aktivistov a oponentov sa naďalej ukrývajú;
- P. keďže pozorovatelia v oblasti ľudských práv a miestni a medzinárodní aktéri vrátane EÚ všeobecne odsúdili reakciu vlády na protesty ako „neprimeranú“ a „nadmernú“;
- Q. keďže prerušenie telekomunikácií sa stalo nástrojom, ktorý režim využíva na zablokovanie koordinácie demonštrácií, ktoré sa organizujú na sociálnych sieťach; keďže mobilné a pozemné komunikácie, ako aj internetové kanály a kanály sociálnych médií boli opakovane blokované v snahe zabrániť v prístupe k informáciám a komunikácii a zamaskovať rozsiahle porušovanie ľudských práv, ktoré sa štát pripravoval spáchať; keďže Najvyšší súd Zimbabwe vyhlásil, že použitie zákona o odpočúvaní komunikácií na účely prerušovania online komunikácie bolo nezákonné;

- R. keďže orgány zorganizovali rozsiahly podomový hon na protestujúcich a odvliekli z domovov pokojných protestujúcich, obhajcov ľudských práv, politických aktivistov, popredných predstaviteľov občianskej spoločnosti a ich príbuzných;
 - S. keďže susedné krajiny, ako napríklad Južná Afrika, sa stali útočiskom pre obyvateľov Zimbabwe, ktorí utekajú pred politickým útlakom a hospodárskymi ťažkosťami;
 - T. keďže polícia neustále zneužíva existujúce právne predpisy, ako je zákon o verejnom poriadku a bezpečnosti, aby odôvodnila obmedzovania členov opozície a aktivistov v oblasti ľudských práv a zakázala zákonné a pokojné demonštrácie;
 - U. keďže situácia Zimbabwe v oblasti ľudských práv a demokracie je jednou z najhorších na svete; keďže zimbabwejský ľud a obhajcovia ľudských práv sú naďalej obeťami útokov, nenávistných prejavov, ohováračských kampaní, zastrasovania a obťažovania, pričom sa pravidelne objavujú správy o mučení;
 - V. keďže prezident vyzval na národný dialóg, ktorý sa začal 6. februára, a vyzval všetky politické strany, aby sa dialógu zúčastnili, ale hlavná opozičná strana Hnutie za demokratickú zmenu (MDC) svoju účasť odmietla;
 - W. keďže Zimbabwe podpísalo Dohodu z Cotonou, ktorej článok 96 stanovuje, že dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd je zásadnou zložkou spolupráce medzi AKT a EÚ;
1. zdôrazňuje svoje jednomyselné želanie, aby sa Zimbabwe stalo mierovým, demokratickým a prosperujúcim štátom, v ktorom sa so všetkými občanmi zaobchádza dobre a rovnako podľa práva, a v ktorom orgány štátu konajú v mene občanov a nie proti nim;
 2. dôrazne odsudzuje násilie, ku ktorému došlo počas nedávnych protestov v Zimbabwe; je pevne presvedčený, že mierový protest je súčasťou demokratického procesu a že reagovaniu neprimeranou silou sa musí za každých okolností zabrániť;
 3. naliehavo vyzýva prezidenta Mnangagwu, aby plnil svoje inauguračné sľuby a urýchlene prevzal kontrolu nad situáciou a aby Zimbabwe vrátil späť na cestu zmierenia a dodržiavania demokracie a zásad právneho štátu;
 4. naliehavo vyzýva zimbabwejské orgány, aby okamžite skoncovali so zneužívaním zo strany bezpečnostných síl a aby urýchlene a nestranne vyšetrili všetky obvinenia z neprimeraného použitia sily políciou a štátnymi úradníkmi, s cieľom stanoviť individuálnu zodpovednosť a zabezpečiť zodpovednosť; pripomína, že ústava krajiny ustanovuje nezávislý orgán na vyšetrovanie sťažností týkajúcich pochybení zo strany polície a armády, ale že vláda ho ešte nezriadila;
 5. naliehavo vyzýva vládu Zimbabwe, aby urýchlene stiahla všetkých vojenských zamestnancov a mládežnícke milície, ktorí sú nasadení po celej krajine a ktorí terorizujú obyvateľstvo, čo je jasným porušením zimbabwejskej ústavy;

6. vyjadruje presvedčenie, že sloboda zhromažďovania a združovania a sloboda prejavu sú základnými prvkami každej demokracie; zdôrazňuje, že vyjadrenie názoru nenásilným spôsobom je ústavným právom všetkých občanov Zimbabwe, a pripomína orgánom ich povinnosť chrániť právo všetkých občanov na protest proti zhoršujúcim sa sociálnym a hospodárskym podmienkam; vyzýva vládu, aby ukončila cielené prenasledovanie vedúcich predstaviteľov a členov ZCTU;
7. zdôrazňuje zásadnú úlohu opozície v demokratickej spoločnosti;
8. naliehavo vyzýva zimbabwianske orgány, aby okamžite a bezpodmienečne prepustili všetkých politických väzňov;
9. žiada vládu Zimbabwe, aby dodržiavala ustanovenia Deklarácie OSN o obhajcoch ľudských práv a medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv, ktoré Zimbabwe ratifikovalo;
10. je hlboko znepokojený správami o porušeníach riadneho súdneho procesu, a to zrýchlenými konaniami a hromadnými súdnymi procesmi; trvá na tom, že súdnictvo musí dodržiavať zásady právneho štátu a zabezpečiť dodržiavanie svojej nezávislosti a práva na spravodlivý proces za každých okolností; odsudzuje všetky zatknutia, ktoré sa uskutočnili bez obvinení;
11. vyzýva zimbabwianske orgány, aby bezodkladne, dôkladne, nestranne a nezávisle vyšetrili obvinenia z porušovania a zneužívania ľudských práv vrátane znásilnení a sexuálneho násillia, ktoré spáchali bezpečnostné sily, a aby postavili zodpovedné osoby pred súd; žiada, aby sa všetkým obetiam takéhoto sexuálneho násillia poskytol prístup k zdravotníckym službám, a to bez toho, aby sa museli obávať odplaty;
12. odsudzuje zablokovanie internetu, ktoré orgánom umožňovalo zatajiť porušovanie ľudských práv, ktorého sa dopustila armáda a vnútorné bezpečnostné sily, a ktoré orgánom umožňovalo brániť nezávislému podávaniu správ a dokumentácie o zneužívaní počas zásahov a bezprostredne po voľbách; zdôrazňuje, že prístup k informáciám je právom, ktoré musia orgány dodržiavať v súlade s ich ústavnými a medzinárodnými záväzkami;
13. odsudzuje zneužívanie a reštriktívnu povahu zákona o verejnom poriadku a bezpečnosti a naliehavo vyzýva zimbabwianske orgány, aby zosúlادili právne predpisy s medzinárodnými normami ochrany a podpory ľudských práv;
14. vyjadruje osobitné znepokojenie nad hospodárskou a sociálnou situáciou v Zimbabwe; pripomína, že hlavnými problémami tejto krajiny sú chudoba, nezamestnanosť a chronická podvýživa a hlad; domnieva sa, že tieto problémy možno vyriešiť len realizáciou ambiciózných politík v oblasti zamestnanosti, vzdelávania, zdravotníctva a poľnohospodárstva;
15. vyzýva všetkých politických aktérov, aby konali zodpovedne a zdržanlivo, a najmä, aby sa zdržali podnecovania k násilliu;

16. pripomína vláde Zimbabwe, že podpora Európskej únie a jej členských štátov v rámci Dohody z Cotonou, ako aj podpora obchodu, rozvoja a hospodárskej pomoci je podmienená dodržiavaním zásad právneho štátu a medzinárodných dohovorov a zmlúv, ktorých je Zimbabwe zmluvnou stranou;
17. pripomína, že dlhodobá podpora závisí od komplexných reforiem, a nie od púhych sľubov; žiada, aby európska angažovanosť v Zimbabwe bola založená na hodnotách a aby Európa zaujímala voči zimbabwianskym orgánom dôslednú pozíciu;
18. naliehavo žiada vládu, aby okamžite vykonala odporúčania vyšetrovacej komisie týkajúce sa povolebného násillia, najmä presadzovanie politickej tolerancie a zodpovedného vedenia, ako aj začatie národného dialógu vedeného dôveryhodným, inkluzívnym, transparentným a zodpovedným spôsobom;
19. berie na vedomie vôľu vlády splniť reformné záväzky; zdôrazňuje však, že tieto reformy by mali byť politické aj hospodárske; nabáda vládu, opozíciu, zástupcov občianskej spoločnosti a náboženských vodcov, aby sa rovnocenne zapojili do národného dialógu, v ktorom sa rešpektujú a chránia ľudské práva;
20. vyzýva vládu, aby plne vykonávala odporúčania volebnej pozorovateľskej misie EÚ, najmä pokiaľ ide o zásady právneho štátu a inkluzívne politické prostredie; zdôrazňuje desať prioritných odporúčaní, ktoré určila volebná pozorovateľská misia a ktoré sú uvedené v liste hlavného pozorovateľa prezidentovi Mnangagwaovi z 10. októbra 2018, a to – s cieľom vytvoriť rovnaké podmienky pre všetky politické strany – zabezpečiť jasnejší a koherentný právny rámec; posilniť ZEC, aby sa stala skutočne nezávislou a transparentnou, čím sa obnoví dôvera vo volebný proces; zabezpečiť, aby vďaka posilneniu nezávislosti ZEC bola táto komisia oslobodená od vládneho dohľadu pri schvaľovaní svojich stanov; a vytvoriť inkluzívnejší volebný proces;
21. vyzýva delegáciu EÚ a veľvyslanectvá členských štátov EÚ v Zimbabwe, aby pokračovali v podrobnom monitorovaní vývoja v krajine a aby využívali všetky vhodné nástroje na podporu obhajcov ľudských práv, organizácií občianskej spoločnosti a odborov, na podporu základných prvkov Dohody z Cotonou a na podporu prodemokratických hnutí;
22. vyzýva EÚ, aby zintenzívnila politický dialóg so Zimbabwe o ľudských právach na základe článku 8 Dohody z Cotonou;
23. vyzýva Európsku radu, aby prehodnotila svoje reštriktívne opatrenia voči jednotlivcom a subjektom v Zimbabwe vrátane opatrení, ktoré sú v súčasnosti pozastavené vzhľadom na zodpovednosť za nedávne štátne násillie;
24. naliehavo vyzýva medzinárodné spoločenstvo, najmä Juhoafrické rozvojové spoločenstvo (SADC) a Africkú úniu (AÚ), aby Zimbabwe aktívnejšie poskytovali pomoc s cieľom nájsť udržateľné demokratické riešenie súčasnej krízy;
25. naliehavo vyzýva susedné krajiny, aby dodržiavali ustanovenia medzinárodného práva a chránili osoby, ktoré utekajú pred násillím v Zimbabwe, poskytovaním azylu, a to najmä

z krátkodobého hľadiska;

26. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ESVČ, vláde a parlamentu Zimbabwe, vládam krajín Juhoafrického rozvojového spoločenstva a Africkej únie a generálnemu tajomníkovi Spoločenstva národov.